

Upravništvo Ljubljana Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126

Inseratni odelok: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 4255.

Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25. — Din.
za inozemstvo 40. — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).

Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po
tarifu

Streli na albanskega kralja na Dunaju

**Dva albanska dijaka sta skušala umoriti kralja
Zoga — Kralj rešen, en spremljevalec ubit, drugi ne-
varno ranjen — Atentatorja aretirana**

Dunaj, 20. februarja. Albanski kralj Ahmed Zogu, ki se mudi zaradi zdravljenja na Dunaju, je nocoj s svojim spremstvom obiskal predstavo »Bajaca« v državni operi. Ko je po predstavi ob 22.30 uri zapuščal gledališče in sta se pred vhodom ravno hotela ločiti od njega dva člana spremstva, sta naenkrat priskočila dva elegantno oblečena moška ter začela streljati na skupino. Oddala sta 12 strelcev.

Tudi eden iz kraljevega spremstva je potegnil revolver in začel streljati na napadalca, ki pa nista bila ranjena ter sta skušala v nastali paniki pobegniti. Občinstvo, ki je prihajalo iz gledališča, pa ju je ujelo in izročilo policiji. Njuna identiteta od tega hipa še ni znana, splošno pa se smatra, da gre za Albanca. Tudi ni pojasnjeno, ali je napad veljal kralju samemu ali pa komu iz njegovega spremstva.

Ona dva spremljevalca, ki sta se ločila od kraljeve skupine in na katera so bili oddani prvi streli atentatorjev, sta bila oba nevarno ranjena. Prepeljali so ju z rešilnim avtom v bližnjo re-

šilno potajo, kjer pa je major Popola svojim ranam podlegel. Tudi stanje drugega ranjenca je brezupno.

Kralj Zogu sam je ostal nepoškodovan.

Policija je po atentatu takoj izpraznila trg pred opero ter obkrožila in preiskala poslopje, ker ni izključena možnost, da sta imela atentatorja kake pomagače.

Dunaj, 21. februarja, ob 0.30. uri. g. Aretirana atentatorja sta na policiji priznala, da sta hotela ustreliti kralja Zoga, ker smatrala njegovo politiko škodljivo za Albanijo. Napadalec sta dva albanska dijaka, ki sta studirala na Dunaju. Pišeta se Gjelosi in Kani.

Oddala sta strele na kralja ravno, ko je hotel vstopiti v svoj avtomobil. Čim pa je padel prvi strel, je kralj hitro odskočil in se umaknil nazaj v opero. Tako so streli zadeli dva njegova spremljevalca. Prvi je bil major Popola, kraljev osebni adjutant, drugi pa dvorni maršal Libohova. Popola je kmalu po atentatu umrl, dvorni maršal pa je bil opolnoči še vedno v nezvesti.

Pruski notranji minister proti hitlerjcem

Pruska vlada je pripravljena nastopiti z vsemi sredstvi proti nezakonitostim narodnih socialistov

Berlin, 20. febr. d. Na konferenci višjih uradnikov, vladnih in policijskih predstojnikov, je včeraj pruski notranji minister Severing v svojem govoru izjavil, da po njegovem mnenju ne nudi politični položaj v Prusiji in Nemčiji nobenega poudarja za skrbi. Kar se tiče zahtev »Stahlhelma«, naj se z ljudskim glasovanjem odloči o razpustu pruskega deželnega zbora, je Severing izjavil, da visoko spoštuje ljudsko voljo, vendar pa smatra za zloraba dane pravice, ako hoče kakšna brambna organizacija v zadnjem letu zakonodajne dobe deželnega zbora izvesti z veliko akcijo ljudsko glasovanje in tako tudi prežgodnje volitve.

V nadaljnjem govoru se je minister Severing bavil s političnimi dogodki v zadnjih tednih, ki so povzročili v javnosti gotovo, čeprav neutemeljeno razburjenje in med katerimi je najznačilnejši odhod narodnih socialistov ter nemških nacional-

cev iz državnega zbora. Po njegovem mnenju je vzemirjenje povzročila samo psihoza, ki ni zapustila gotovih krogov nemškega naroda od 14. septembra 1930. Minister Severing je poudarjal, da bo pruska vlada nastopila z vsemi razpoložljivimi sredstvi proti vsaki kršitvi obstoječih zakonov. Zato bo znala preprečiti vsako nasilstvo narodnih socialistov. Ne sme se omejevati svoboda duha. Pri narodno socialistični propagandi seveda ne more biti nobenega govora o duhu in idejah. Narodni socialisti naj vedo, da jih policija opazuje, da jim je za-petami, ker se ne na ta način more odstraniti iz nemškega naroda narodno socialni politični baci hripe. Gre predvsem za dokaz svetovni javnosti, da o nevarnosti prevrata v Nemčiji ne more biti govora. Inozemstvo mora dobiti zaupanje v nemajni državni red Nemčije, kar se ne more doseči s frazami, temveč samo z delom.

Program nove španske vlade

**Ojačena propaganda levčarskih strank proti dinastiji
Priprave za amnestijo političnih kaznjencev**

Madrid, 20. februarja. AA. Razen izrazilo konzervativnih in monarhističnih časopisov so listi hladno sprejeli novo špansko vlado in njen program, ki je sestavljen zelo nejasno. Vlada poudarja v svoji izjavi, da ne bo trpela nemirov ter ne navaja roka pokrajinskih, občinskih ter parlamentarnih volitev, ki jih je obljubila. Vlada izjavo naglašuje nadalje važnost stabilizacije španske valute in potrebo po strogem varčevanju. Sestava nove španske vlade je imela za posledico precejšen dvig peze na izjemskih borzih. Monarhistični časopise menijo, da je to znak mednarodnega zaupanja v novo špansko vlado.

Opozicijski listi se zaradi stroge cenzure večinoma vzdržujejo vsakih komentarjev ter obžalujejo, da novi kabinet ni proti vsakemu priča-kovanju proglasil amnestije. Sedanjí položaj v Španiji je nekoliko oboroženo premirje. Veliko nezadovoljstvo je zbudilo v javnosti tudi dejstvo, da so v vladi same stare politične osebnosti, ki ne pomenijo prav za prav ničesar. Politični krogi menijo, da bodo nastale v Španiji v nekaj mesecih velike težave in komplikacije.

Madrid, 20. februarja. d. Program nove vlade vsebuje med drugim občinske in pokrajinske volitve, končno pa bržkone v posleni volitve v ustavotvorno narodno skupščino. Ustav na naj pregledala komisija desničarskih in levčarskih elementov, ki pa naj bi pustila nedotaknjene odstavke o monarhiji in kralju. Konstituenta monarhistične koncentracijske vlade je torej nekaj drugega, kakor pa to, kar so nameravali doseči pristajši ustavodajnega parlamenta. Ugodilo naj bi se nadalje tudi regionalističnim zahtevam Kataloncev, čigar pristajši je postal finančni minister.

Kot najvažnejšo nalogo nove vlade označujejo sanacijo in stabilizacijo peze, da se odvrne nevarnost valutne katastrofe, vendar pa se mora prej še premagati v širših krogih obstoječi odpor proti stabilizaciji.

Madrid, 20. febr. d. Na zunaj nudi Španija isto sliko kakor pred demisijo Berenguera. Tudi novi ministrski predsednik razglaja svoj namen, da vzpostavi ustavno stanje, ter izjavlja, da hoče zatreči vsak požikuz nemirov in brezobzirno kaznovati povzročitelje. Zadnja kriza je ostro ločila duhove in še bolj združila republikance. Konstitucionalisti okoli Sancheza Guerre in Alverez, katerih cilj je bil doslej ustava monarhija, in celo Santiago Alba so se po izkušnjah zadnjih dni orientirali na levo. Dosele so konstitucionalisti odklanjali udeležbo pri volitvah v normalni parlament, sedaj pa so sklenili, da se vzdrže glasovanja tudi pri

volitvah v ustavotvorno skupščino, ki bi jih izvedla monarhistična vlada. Vse levčarske stranke se pripravljajo za ojačeno protidinastično propagando. Glasilo socialistične stranke piše, da sedanja zasilna vlada ne bo ustavila političnega prevrata.

Madrid, 20. febr. d. Nova španska vlada pod predsedstvom admirala Aznarja je naletela na najostrejšo kritiko republikancev in socialistov, ki imenujejo njene člane »zaupanja nevredno orodje kralja«. Kakor se čuje, delajo levčarski radikali na to, da bi se po vsej državi proglasila splošna stavka. Vprašanje je, če bi se splošna stavka mogla spričo nezadostnih organizacij takoj izvesti. Po vesteh iz Barcelone je tamkaj delavstvo že pričelo stavkati. Ako bodo delavci res povsod pričeli stavkati ter podpirati republikansko stremeljenje, je po splošnem mnenju mogoč izbruh državljanske vojne.

Bruselj, 20. februarja. s. Vodja katalonskih avtonomistov polkovnik Marcia, ki živi tukaj kot emigrant je danes preko Pariza odpotoval v Španijo.

Madrid, 20. febr. d. Ministrski svet je razpravljajl včeraj tudi o vprašanju amnestije. Grof Romanones se je zavzemal za amnestijo, dočim je zahteval La Cierva, naj bodo krivci kaznovani. Zanimivo je, da je med zaprtimi krivci izza decembarske vstaje tudi brat ministra Maure.

Volilna reforma v Nemčiji

Berlin, 20. februarja. d. Državni svet se je bavil v včerajšnji seji z vladnim predlogom volilne reforme, po katerem naj bi se volil na vsakih 70.000 prebivalcev po en poslanec, dočim se je sedaj volil na vsakih 60.000. Na pruski predlog je bila številka zvišana na 75.000. Končno je bil predlog sprejet s 56 glasovi proti 10. Proti so glasovali zastopniki Turinški, Meklenburga in Šverina ter Saške. Volilna reforma obsega razen zvišanja volilnega kvocijenta še naslednje novosti: odpravo dolgih list, glasovnice morejo vsebovati samo tri kandidate, zmanjšanje volilnih okrajev (162 namesto sedanjih 36), odstranitev državnih list, potem odpravo uradne glasovnice ter poenostavljenje postopanja pri vlaganju kandidatnih list.

Poset Brünninga na Dunaju

Dunaj, 20. febr. d. Nemški državni kancelar dr. Brüning in nemški zunanji minister dr. Curtius bosta posetila Dunaj 3. marca.

ODLOČEN APEL ZAGREBA

**Velik protestni zbor zagrebškega prebivalstva — Odločna obsodba
vseh spletk in terorističnih akcij proti naši državi**

Zagreb, 20. febr. n. Nocoj se je vršilo pred Narodnim gledališčem na trgu kralja Aleksandra protestno zborovanje, sklicano od zagrebških društev. Zborovanja se je udeležila ogromna množica ljudi, med njimi tudi izredno mnogo delavcev. Zborovalci so prepevali znano borbeno popevko »Zovi, samo zovi« ter navdušeno vzklikali kralju in državi.

Prvi je spregovoril Stevan Večerinac kot zastopnik narodnega delavskega sindikata. Poudarjal je, da je prišlo na ta protestni zbor vse prebivalstvo brez razlike razredne pripadnosti, da da duška svojemu ogorčenju nad terorističnimi deli, izvršenimi po naročilu tujece.

Za Večerincom je govoril kot zastopnik Jugoslovenske akcije Nikola Milić, ki je zavračal vse poskuse gotovih krogov, da bi se spravili na površje zagovorniki obnovljene avstro-ogrske monarhije. O čem takim noče naš jugoslovenski narod ničesar slišati, ker mu je dovolj svojedobnega robovanja in ker je srečen in zadovoljen v sedanji svoji državi, v kateri se svobodno razvija tako v kulturnem, kakor v gospodarskem in socialnem pogledu. Sledil je govor Avgusta Potuška, zastopnika organizacije »Mlada

Jugoslavija«. Apeliral je na vlado kraljevine Jugoslavije, naj napravi energične korake, da prepreči izdajalske zločine, ki so nevarni tudi za splošen mir med narodi.

Na predlog novinarja Bernemise je bila nato s soglasnim burnim odobravanjem sprejeta naslednja

resolucija:

Veliki narodni zbor v Zagrebu, ki so ga sklicala za dan 20. februarja vsa zagrebška društva povodom atentatov, izvršenih v zadnjem času v Zagrebu s pomočjo iz inozemstva prinčenih peklenških strojev, z ogorčenjem odklanja vsako misel, da bi se s takim početjem solidariziralo mesto Zagreb in njegovo meščanstvo brez razlike vere in stanu.

Ta teroristična dejanja so bila izvršena po naročilu tujih organizacij, ki imajo svoj sedež izven Jugoslavije. Načeljujejo jim ljudje, ki bi radi ogražali našo nacijo, na drugi strani pa omogočili povratek Habsburžinov in obnovo propadle monarhije, v kateri je naš narod trpel v suženstvu in bil zatiran v slehernem svojem kulturnem in gospodarskem pokretu. Ta teroristična dejanja nam dajejo povod da naslovimo energičen protest na vse merodajne činitelje v inozemstvu.

Ves naš narod, zlasti pa meščani mesta Zagreba, goje najbolj miroljubne želje do vseh naših sosedov brez izjeme. Toda teroristične akcije, ki prihajajo iz njihovih dr-

žav, motijo dobre sosedne odnose in se sposobne najresneje ogroziti medsebojno gospodarsko življenje ter mirno sožitje med sosedi.

Iz vseh teh razlogov poziva veliki protestni zbor vlado kraljevine Jugoslavije, naj ukrene energične korake v vseh pravih, ki jih smatra za potrebne, da v bodoče prepreči in onemogoči taka zločinska dejanja, ki značijo največjo nevarnost za mir med narodi. Naš narod, kakor je sicer iskrena-ga srca in iz vse duše prežet miroljubne ideje in vdan idealu mirnega mednarodnega sodelovanja, se prav tako v polni meri zaveda svojega dostojanstva in svojega narodnega ponosa ter bo vedno z energično roko branil svojo svobodo in svoj mir. To naj imajo na umu vsi oni, ki se jih tiče.

Naglašajoč vse to, se meščanstvo mesta Zagreba zaveda, da s polno pravico govori v imenu Hrvatov ter sporoča kot druga jugoslovenska prestolnica v imenu hrvatskega dela jugoslovenskega naroda vsem:

Roke proč! Prepovedujemo vam vsako vmešavanje v naše notranje prilike in odnose!

Po zborovanju se je razvila s trga Kralja Aleksandra velika povorka zborovalcev po glavnih mestnih ulicah. Manifestanti so vzklikali kralju, Jugoslaviji in jugoslovenskemu Zagrebu in prepevali domoljubne pesmi. Shod in obhod po mestu sta potekla v discipliniranem redu brez najmanjšega incidenta.

Trgovinska pogajanja s češkoslovaško

**Skupna seja šefov delegacij — Izredna seja češkoslovaške vlade —
Popoln sporazum v načelnih vprašanjih**

Praga, 20. febr. h. Včeraj popoldne se je vršila skupna seja šefov češkoslovaške in jugoslovenske trgovinske delegacije, na kateri so parafirali principijelna vprašanja, ki se bodo v prihodnjih dneh končnojavno konkretizirala. Šef jugoslovenske delegacije načelnik Pilja je danes s pariškim brzovlakom odpotoval v Pariz na konferenco agrarnih držav. Vrnil se bo v Prago še preden bodo pogajanja končana. Obe delegaciji delata dalje, da določita podrobnosti pogodb. Danes popoldne se je sestal češkoslovaški ministrski svet k izredni seji, na kateri je zunanji minister dr. Beneš obširno poročal o položaju dosedanjih pogajanj. Vlada je na podlagi tega poročila ugotovila, da se je v vseh načelnih vprašanjih dosegel popoln sporazum in da preostaja le še razpravljanje o podrobnostih. Minister za kmetijstvo Bradač je nocoj priredil ban-

ket na čast jugoslovenski delegaciji.

Beograd, 20. febr. p. Po vesteh iz Prage so bila snoči zaključena pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Naša delegacija v Pragi bo v času odsotnosti dr. Pilje skupno s češkoslovaškimi zastopniki uredila vse tehnične potrebe ter končnojavno revidirala besedilo pogodbe. Vodja delegacije v Pragi je ta čas ministerjalni svetnik dr. Lazarević. Nocoj je priredil češkoslovaški minister Bradač večerjo in čast jugoslovenski delegaciji.

Beograd, 20. febr. p. Kakor doznava vaš dopisnik, bo jugoslovenski minister za trgovino in industrijo dr. Juraj Demetrović odpotoval te dni v Prago, kjer bo podpisal trgovinsko pogodbo Jugoslavije s Češkoslovaško.

Napad na dr. Šuflija še ni pojasnjen

Politična ali osebna osveta — Dr. Šuflija je snoči umrl

Zagreb, 20. februarja. n. Jutrišnje »Novosti« objavljajo o napadu na dr. Milana Šuflija, ki je nocoj, ne da bi se bil zavedel podlegel težki poškodbi, še nekaj podrobnih informacij.

Z ozirom na neznanega napadalca vodi policija preiskavo v dveh smereh. Možna sta dve alternativni: ali gre za strankarsko osveto ali pa je bil napad docela zasebnega značaja. Verjetno je da prvi primer ne pride v poštev, ker bi morale najbrže ne bil uporabil pri napadu samo palice, temveč bi se poslužil nevarnejšega orožja. Napadalec najbrže ni »računal« s tem, da mu bo z udarcem s palico prizadel tako težko poškodbo. Značilno je vsekakor, da so našli pri dr. Šufliju boksač, iz česar se da sklepati, da je poškodovanec pričakoval napad.

O življenju pokojnega dr. Milana Šuflija se doznava naslednje podrobnosti: Doktor Šuflija je pripravljajl zgodovinsko delo o Albaniji ter je zaprosil našo vlado, naj mu da dovoljenje za potovanje v Albanijo. Dr. Šuflija je potni list tudi prejel 18. decembra ter je predstojal albansko mejo 11. januarja letošnjega leta. Dr. Šuflija se je

javil iz Tirane baronu Rauchu, svoječasnemu hrvatskemu banu iz dobe Avstro-ogrske, ki živi sedaj v svoji vili blizu Crikve. Kdaj se je dr. Šuflija vrnil v Zagreb, ni bilo znano policiji vse do dneva pred sinočnim napadom, ko je dr. Šuflija obiskal nekoga bivšega političnega voditelja, s katerim se je mnogo družil. Zbog svojih političnih zvez je bil Šuflija pred svojim odhodom v Albanijo pod nadzorstvom. Ko so Šuflija zopet opazili te dni v Zagrebu, se je policija informirala pri naših obmejnih oblastvih na albanski meji, kod in kdaj se je Šuflija povrnil v našo državo. Šele sedaj so ugotovili iz potnega lista, ki so ga našli pri njem, da se je dr. Šuflija vrnil iz Albanije 18. januarja in sicer preko Dubrovnika. Od 18. januarja do 17. februarja t. l. torej oblastva mislo vedela za dr. Šuflija. Kriminalna oblastva skušajo pojasniti za- sebnó življenje pokojnika, ki ga je pred vojno imenovala madžarska vlada za univerzitetnega profesorja v Budimpešti, kasneje pa ga je postavil ban baron Rauch proti volji univerzitetnega senata za profesorja zagrebške univerze.

Sprava med makedonstvujušćimi?

Čudna izjava v sofijskih listih — Sprava bi pomenila enostransko kapitulacijo protogrobovcev — V Bolgariji ne verujejo v njeno iskrenost

Sofija, 20. februarja. r. Kakor javljajo sofijski listi, je končno vendarle prišlo do formalne sprave med obema taboroma makedonske revolucionarne organizacije, med mihajlovci in protogrobovci, ki so izvršili v medsebojnom obračunavanju nešteto umorov in zločinov. Ta besna borba je trajala že nad dve leti ter je kompromitirala Bolgarijo in njeno vlado po vsem svetu. Zato je vsa javnost pritiskala na oba tabora, naj se vendar pobotata. Celot kralj Boris sam je v zadnji dobi večkrat interveniral pri obeh skupinah in jima priporočil spravo. Na zadnjem sestanku pri kralju, ki je trajal cele štiri ure, je bil navzoč tudi ministrski predsednik Ljapčev.

Ni še znano, ali po zaslugi te akcije, ali na kak drug način se je pojavila v listih izjava dveh glavnih voditeljev protogrobovcev, Georgija Pop-Hristova in Kirila Prličeva. Ta dva izjavljata v svojem in v imenu svojih pristašev, da sta uvidela škodljivost borbe med makedonstvujušćimi in da bosta zato ustavila v bodoče vsako akcijo proti VMRO.

Seiplova akcija za Habsburžane

London, 20. februarja. d. »Daily News« pišejo, da je poslednji čas za vprašanje, ali je dr. Seipel lani resnično delal za madžarsko-avstrijsko prenosalno unijo, da bi tako ustvaril pogoje za povratek Habsburžanov na Dunaj in v Budimpešto. List pravi, da se to sicer službeno demantira, vendar pa je gotovo da je Seipel poraz pri volitvah preprečil polzkus te restavracije. »Daily News« opozarjajo na nevarnost takih polzkusov, ki bi utegnili privedi do nove vojne.

Umor neznanke v Zagrebu

Zagreb, 20. febr. n. Nocoj ob 7 so našli pasanti v Tkaličevi ulici pred hišo 23 umorjeno neznano ženo. Društvo za reševanje jo je odpeljalo v bolnico, ker je žena kazala še znake življenja. Tik pred bolnico pa je poškodovanka izdihnila, ne da bi se bila zavedla. Zaenkrat še ni znano niti kdo je umorjenka ne kdo jo je napadel. Imela je tri ubode z nožem na glavi, v vratu in na prsih. Stara mora biti 30 do 35 let.

130 let staro ribo ujeli v Savi

Brod na Savi, 20. febr. n. Dva ribiča sta lovila 30 km od Broda v takozvanem Kadaru ribe. Z mrežo sta ulovila ogromnega soma, dolgega 2,80 in teškega 112 kg. Sodiijo, da je žival stara kakih 130 let.

Za ukinitve komisarijata pri »Hrvatskem Radišu«

Zagreb, 20. febr. n. Bana savske banovine dr. Iva Perovića so danes posetili člani odbora »Hrvatskega Radiša« ter ga zaprosili, naj se ukine komisarijat »Hrvatskega Radiša«. Ban je dovolil, da se skliče izredna glavna skupščina »Hrvatskega Radiša« ter izvoli nov odbor. V to svrhu so povabljeni vsi člani za 1. marca ob 10. dopoldne v Zagreb na glavno skupščino.

